NDP Nieuwsmedia
De brancheorganisatie voor nieuwsbedrijven

De Minister van Veiligheid en Justitie
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Amsterdam, 30 september 2013
Onderwerp: Internetconsultatie wetsvoorstel Publicaties op internet

Geachte heer Opstelten,

NDP Nieuwsmedia heeft kennisgenomen van het wetsvoorstel 'Wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en enige andere wetten in verband met bekendmakingen aan personen zonder bekende woon- of verblijfplaats'. Dit wetsontwerp maakt het mogelijk dat bekendmakingen aan personen zonder bekende woon- of verblijfplaats (exploten) elektronisch kunnen worden gedaan, middels publicatie in de Staatscourant. Op dit moment bestaat de wettelijke verplichting om dergelijke bekendmakingen in dagbladen te plaatsen. De lidbedrijven van NDP Nieuwsmedia zijn nauw betrokken bij de publicatie van uittreksels van exploten en oproepingen in dagbladen. Wij brengen u daarom graag op de hoogte van onze zienswijze op dit wetsontwerp.

Juridische waarborgen
Graag stellen wij in deze consultatie voorop dat de bekendmaking van dergelijke exploten niet alleen een technische aangelegenheid betreft, maar een belangrijke waarborg vormt in het kader van het recht op een eerlijk proces, zoals dat onder meer is vastgesteld in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie onderkent deze waarborg voor het recht op een eerlijk proces. Zo concludeerde het Hof is al eerder dat een nationale rechter zich ervan moet vergewissen dat 'alle stappen die nodig zijn om de verweerder te vinden, met spoed en te goeder trouw zijn genomen' (zie HvJ EU 15 maart 2012, nr. C 292/10, G./De Visser, punt 55 en HvJ EU 17 november 2011, nr. C 327/10 Hypoteční banka/Lindner, punt 52). Deze uitspraken vinden hun grondslag in artikel 26 van de EEX-verordening (44/2001), waarin aan lidstaten een verplichting wordt opgelegd om rechterlijke uitspraken aan te houden zolang niet vaststaat dat een verweerder in de gelegenheid is gesteld om bijvoorbeeld een dagvaardingsexploot te ontvangen 'of dat daartoe al het nodige is gedaan'.

Nader onderzoek noodzakelijk
Het wetsontwerp beoogt uittreksels van exploten en oproepingen voortaan in de digitaal toegankelijke Staatscourant te plaatsen. In de memorie van toelichting wordt niet onderbouwd aangetoond waarom de beoogde situatie tot een beter rechtsverkeer zal leiden. De

Bezoekadres Hogehilweg 6, 1101 CC Amsterdam T 020 4309 173 E h.wolswinkel@ndpnieuwsmedia.nl
Postadres Postbus 12040, 1100 AA Amsterdam F 020 4309 199 W www.ndpnieuwsmedia.nl

Staatscourant mag dan voor iedereen toegankelijk zijn, gezien de specialistische inhoud is het geen publieksmedium.

Gezien de jurisprudentie en de grondslag in de EEX-verordening is het opmerkelijk dat in de memorie van toelichting bij het wetsontwerp geen enkele aandacht wordt besteed aan de vraag of met deze wijze van elektronische publicatie inderdaad 'al het nodige' wordt gedaan om aan deze verplichting te voldoen. In de ogen van NDP Nieuwsmedia is het twijfelachtig of na deze wetswijziging 'alle mogelijke maatregelen zijn getroffen om de verweerder de mogelijkheid te geven zich te verdedigen' (zie de reeds aangehaalde jurisprudentie). Het is daarom noodzakelijk om ten minste nader te onderzoeken of het wetsvoorstel niet in strijd is met artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, waarin is opgenomen dat eenieder recht heeft op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak.

Bij dat onderzoek dient ook artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) te worden betrokken. Uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in Straatsburg blijkt dat 'summons by public notice' slechts is toegestaan voor zover 'the rights of those concerned are properly protected' (zie bijvoorbeeld EHRM 10 april 2003, nr. 69829/01, Nunes Dias v Portugal).

Het getuigt van weinig realiteitszin te veronderstellen dat de doelgroep effectief bereikt wordt met het aanbieden van de mogelijkheid om preventief een e-mailattendering in te stellen. Het is ons niet duidelijk op welke wijze in de nieuwe situatie wordt voldaan aan de vereiste dat 'al het nodige' moet worden gedaan om de betrokkene te informeren, om zo een eerlijke behandeling van zijn zaak mogelijk te maken.

Openbaarmaking via nieuwsmedia

Wij zijn ervan overtuigd dat nieuwsmedia - zowel print als digitaal - een belangrijke invulling kunnen geven aan de openbaarmaking, direct of als doorverwijzers. Daarmee kunnen zij bijdragen aan het vereiste dat 'al het nodige' gedaan moet worden. Nieuwsmedia zijn, meer dan andere mediumtypen, bij uitstek geschikt voor informatieoverdracht, ook over onderwerpen waarnaar lezers niet bewust op zoek zijn (zgn. 'serendipiteit'). Publicatie via nieuwsmedia betekent openbaarmaking onder een massapubliek. Nieuwsmedia bereiken, via print en online, gemiddeld 12,1 miljoen Nederlanders (bron: NOM Bereiksonderzoek, STIR, 2011). Bovendien lenen digitale platforms zich uitstekend voor de publicatie gedurende een langere periode.

Door publicatie in nieuwsmedia worden oproepingen openbaar gemaakt op de plaats waar het grote publiek zich bevindt. Nieuwsmedia kunnen daarmee ook de bekenden bereiken van personen zonder vaste woon- of verblijfplaats. Dit in tegenstelling tot kennisname van een oproeping via bijvoorbeeld een e-mailattendering van officielebekendmakingen.nl.

Tot slot

In onze optiek kan de voorgestelde marginale digitale publicatie de juridische toets niet doorstaan. NDP Nieuwsmedia roept u daarom op nader onderzoek te doen naar de vraag in hoeverre het wetsvoorstel voldoet aan de vereisten van artikel 47 van het Handvest en artikel 6

van het EVRM. Mogelijk speelt de (blijvende) bekendheid van de Staatscourant als publicatieplatform voor oproepingen daarin een rol. Wij gaan er vanuit dat de zorgvuldigheid ook in de gewijzigde situatie de hoogste prioriteit zal genieten.

Met vriendelijke groet,

Tom Nauta
directeur